

CONSUM SOSTENIBLE

Les segones vides

Cinc històries d'èxit del reciclatge: objectes insospitats poden tenir una nova vida

ALBERT PUNSOLA

Convertir residus en nous productes resol problemes ambientals, socials i econòmics, i esdevé un autèntic baròmetre de la creativitat. Tot seguit, cinc històries d'èxit.

El cotxe redimit

Pantalles acústiques fetes amb material de l'automòbil
Els últims anys les pantalles acústiques s'han estès per autopistes i au-

tovies en zones urbanes i metropolitanes per protegir del soroll les zones habitades. El que no és tan conegut és que algunes d'aquestes pantalles procedeixen de la indústria de l'automòbil. Estan fetes amb els materials sobrants del procés de construcció de l'habitacle dels vehicles, com ara restes de moquetes.

Una empresa barcelonina va comprovar que aquests materials, un cop triturats i compactats podien transformar-se en plaques aïllants i absorbents del so. Només calia afegir-hi una quantitat molt petita de resina. Com que procedien de la indústria automobilística, aquests materials tenen una elevada qualitat: són molt resistents, molt absorbents i aporten seguretat. L'altra opció per a aquests residus de l'automòbil hauria estat l'abocador. La construcció de 2.000 m² de pantalla acústica (1 km de carretera) consumeix 80 tones de moqueta de cotxe que es deixa de llençar. Així, l'automòbil dona solució a un problema ambiental causat per ell mateix.

Asseure's en un fanal

Originals cadires fetes amb esferes d'un fanal

Als anys 80 i 90 centenars de municipis catalans van instal·lar fanals en forma d'esfera, aleshores modernís-

sims, que projectaven llum en totes direccions. Però les noves tendències en il·luminació urbana han anat marcades per l'eficiència i la necessitat de disminuir la contaminació lumínica. L'Ajuntament de Vilaseca, seguint aquestes dues directrius, va voler substituir el 2010 els vells fanals i es va trobar amb el problema que havien d'anar a un abocador. No podia ser a qualsevol abocador perquè els fanals contenien metalls com el plom que demanen un tractament especial. Tot plegat, tenia un cost. La solució va sorgir de mirar l'objecte d'una manera diferent. Amb uns canvis mínims, un dissenyador va convertir les esferes del fanal en seients que s'il·luminaven per dins. Cadira o llum? Totes dues coses! La creació va ser un èxit i avui aquest seient singular es pot trobar en botigues selectes.

El banc que ens sobreviurà

Marbre sobrant per construir seients reutilitzables

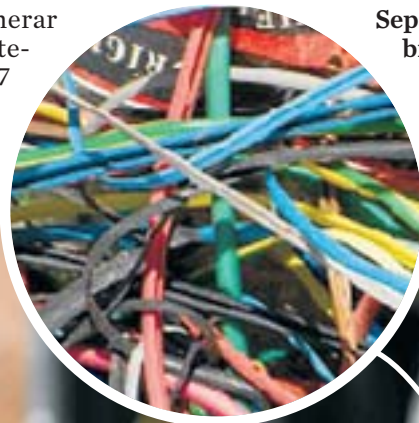
El municipi de Santa Maria de Guà, a l'illa de Gran Canària, convoca periòdicament una trobada per generar noves idees sostenibles. El 2007 dos joves dissenyadors catalans que hi ha-

vien assistit van contactar amb una empresa local que fabricava marbres i granits i van assabentar-se que cada dia es llençava una tona de marbre del que sobrava del procés constructiu de taulells de cuines i banys. Era un marbre de molta qualitat procedent de pedreres del Senegal i altres països africans, que després s'havia de portar a un abocador de la Península. D'aquí va sorgir la idea de crear un banc per reaprofitar aquests materials. L'objecte va ser batejat com a *relaja* (*re*, per la reutilització, i *laja* per llosa en castellà). La idea és simple: les restes de marbre es farien servir per crear uns blocs que servien de suport a un banc de fusta. Els dissenyadors no van voler posar cap tipus d'aglutinant per unir les peces de marbre. D'aquesta manera, si un dia s'havia de desmuntar el bloc, les peces estarien llestes per ser utilitzades un altre cop. Al Prat del Llobregat s'hi instal·laran cinc d'aquests bancs com a prova pilot.

Cables que ja no enrampen

Separadors de carril bici fets amb cable elèctric

Cada any es generen arreu de l'estat 1.000 tones de

Amb aquests cables de colors Curro Claret ha dissenyat els separadors dels carrils bici per a l'empresa Zicla, autors del projecte. JORDI PIZARRO

s dels residus

residus de cables elèctrics que acaben en abocadors. Una empresa de Bilbao que centralitzava la recollida d'aquest material va plantejar-se una alternativa i va contactar amb una empresa de Barcelona experta a transformar residus en productes que, en aquell moment, estava buscant els residus adients per fabricar un separador de carril bici.

La idea era fer-lo amb restes de finestres i persianes però es va observar que, en afegir el cable elèctric triturat i barrejar-lo amb els altres residus, es conservaven les presta-

cions del producte. La innovació va ser fer servir un residu que no havia estat utilitzat abans en cap procés industrial. I va funcionar.

El resultat és un separador de carril bici fet d'un material 100% reciclat i 100% reciclable que avui es pot veure als carrers de moltes ciutats catalanes. Els ciclistes hi van segurs perquè no té elements tallants i és molt visible de dia i de nit. A més, té prou presència per dissuadir els automobilistes de qualsevol possible invasió del carril. Cada tona de cable elèctric emprada per a aques-

tes finalitats evita l'emissió de 1.900 kg de CO₂ equivalent.

Els envasos ressusciten Bancs fets amb plàstic reciclat i un acer especial

En temps de canvi, el més assenyat és canviar. És el que va fer una empresa catalana que va canviar la fabricació de carrosseries pel mobiliari urbà. El repte era col·laborar amb uns dissenyadors amb sensibilitat ambiental per aportar durabilitat a uns seients aparentment convencionals. Els Nuú –és el nom que tenen– no presenten cap singularitat estètica, però tot és diferent. L'acer, en part reciclat, és del tipus Corten, que amb el temps té una oxidació superficial que impedeix que el procés segueixi a l'interior. Els dissenyadors van dubtar entre fusta i plàstic però van triar el segon perquè comporta menys manteniment i perquè provenia, en part, dels envasos que llençem al contenidor groc. El Nuú es pot veure a Torredembarra i a Gandesa. El ciutadà inquiet descobrirà en la textura del seient algunes impureses que revelen l'origen mestís dels materials.

Lluny d'amoïnar els dissenyadors, això és per a ells un subtil detall pedagògic. —

3 preguntes a Ignasi Cubiñà FUNDADOR I DIRECTOR D'ECO INTELLIGENT GROWTH

“Els residus han de ser matèries primeres”

● Què és el *cradle to cradle*?

És una visió que pretén transformar el model econòmic vigent, heretat de la Revolució Industrial, i que és obsolet. La finalitat del *cradle to cradle* és arribar a generar creixement per a tothom, a tot arreu i posant el focus en els materials.

● De quina manera?

El *cradle to cradle* pretén la recirculació dels materials sense que perdin valor. És fonamental que la selecció d'aquests materials i la manera de dissenyar els productes permetin diverses reutilitzacions.

● Com valora l'actual manera de tractar els residus?

Fins ara el nostre model es basa en una gestió dels residus centrada a evitar les externalitats que generen. El *cradle to cradle* pretén que el residu es transformi en matèria primera per a altres sistemes. Hem de potenciar l'entrada de residus entesos com a noves matèries primeres i es podran generar moltes més feines de valor afegit.

Nutcreatives, l'estudi format per Jon Marín i Àlex Jiménez, signa el banc *Relaja*, fet amb marbre sobrer de la construcció de cuines i banys. NUTCREATIVES

enbreu

ACTIVITAT VOLCÀNICA

El Hierro registra el sisme més important des de l'erupció

El Pinar, encara buit, recupera la normalitat. C. GARCÍA / EFE

El nord de l'illa d'El Hierro va registrar ahir un nou terratrèmol de 3,9 graus a l'escala de Richter, el més important detectat des de l'erupció volcànica del 10 d'octubre. La població va percebre el sisme, situat a 22 metres de profunditat, segons dades de l'Institut Geogràfic Nacional. Els experts creuen que els moviments podrien remetre o bé donar lloc a una nova erupció marina de característiques similars a l'activa al sud de l'illa.

ESPAI

Rússia reprèn l'activitat amb l'Estació Espacial Internacional

La nau russa s'enlaira a la base de Kazakhstan. REUTERS

Rússia reprèn l'activitat amb l'Estació Espacial Internacional després de l'accident de la nau *Progress* a l'agost, que va obligar a reduir la tripulació de l'estació orbital i va posar en dubte el monopoli espacial de Rússia. El coet viatja carregat de tres tones d'aliments, combustible, oxigen, roba i fins i tot iPads per als tres membres de la tripulació. Està previst que la nau, construïda pels Estats Units per provar les noves tecnologies en un entorn de microgravetat, arribi dimecres a l'estació.

SALUT I ALIMENTACIÓ

Un estudi qüestiona els efectes dels iogurts probiòtics

Un estudi sobre iogurts probiòtics apunta que l'efecte que els bacteris "saludables" tenen sobre els intestins és mínima. La investigació, publicada a *Science Translational Medicine* i finançada per Danone Research, va seqüenciar l'ADN dels bacteris presents a les mostres de femta de germans bessons que havien consumit iogurts probiòtics dos cops per dia. L'anàlisi demostrava que els microbis consumits a través del iogurt no havien substituït els bacteris presents als intestins dels consumidors ni havien modificat la composició dels trillions de bacteris preexistents al sistema digestiu dels éssers humans.